

Gyál Város Sportkonceptió

2015-2019

Készült: 2015. 03. 05.

Készítette: Erős József alpolgármester

I. Bevezetés

Az Európai Sport Charta szerint sport minden olyan fizikai tevékenység, amely esetenként vagy szervezett formában a fizikai és szellemi erőnlét fejlesztését szolgálja, társadalmi kapcsolatok teremtése vagy különböző szintű versenyeken elérendő eredmények céljából.

A sport társadalmi-gazdasági szerepét a következőképpen fogalmazza meg a Nemzeti Sportstratégia:

Ideális esetben a sportolás kiemelt szerepet játszik a fizikai és mentális egészség megőrzésében, az egészségtudatos magatartás kialakításában. Kiváló életvezetési technikák és módszerek közvetítője, a nevelés egyik legfontosabb eszköze, mely játékos formában várta fel megoldási készségekkel az ifjúságot, illetve lehetőséget nyújt az egyén önmegvalósítására. A sport, mint a természeti környezetben történő időtöltés egyik eszköze, nélkülözhetetlen szerepet tölthet be a környezetkímélő tudatformálásban. Mindezekon túl a sport, a sportolás lényeges szerepet tölthet be a családi és társadalmi kötelek erősítésében kulturált szabadidő-eltöltési, szórakozási lehetőség biztosításával. Pihenést, örömforrást és élvezetet nyújtó hasznos időtöltés, amely gyakorlati eszköze is lehet a hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatásának. Mindezek segítségével a sport jelentősen hozzájárul az életminőség javulásához, javításához. A kiemelkedő sporteredmények nagyban hozzájárulnak a nemzeti önbecsülés erősítéséhez, ami erősíti a társadalmi kohéziót, a nemzeti összetartozás érzését.

Gyál város sportkonceptiója célul tűzi ki a lakosság egészségének megővését, különös figyelmet fordítva a megelőzésre, a rekreációra és kiemelten kezelve a sportnak az ifjú nemzedékek erkölcsi-fizikai nevelésében és személyiségformálásában betöltött szerepét.

Bizonyított tény, hogy a rendszeres testedzés életkortól függetlenül közvetlen pozitív hatással van az egészségi állapotra és a közérzetre. Hazánkban magas a dohányzásból, az egészségtelen táplálkozásból és a mozgáshiányból fakadó betegségek aránya. A sportolók körében ugyanakkor kisebb mértékben jelentkeznek a kóros stresszterhelés tünetei, az alvászavar, a fejfájás, stb., és kevesebb a káros szenvedéllyel élők száma is. Kiseb a szív- és érrendszeri betegségben és az anyagcsere-betegségekben szenvedő betegek aránya. Célunk tehát a lakónépesség egészségi állapotának javítása a sport segítségével, minél szélesebb rétegek mozgósítása, hogy az egészség megőrzése érdekében növeljék sportaktivitásukat. Célunk továbbá a munkaképes lakosság napi stresszterhelése levezetésére szolgáló rekreációs célú sportlehetőségek biztosítása, illetőleg a már megromlott egészségi állapotúak bevonása rehabilitációs célból.

A lakónépesség (23.618 fő) összetételét tekintve 800 fő óvodás, 1900 fő általános iskolás korú, 1300 fő középiskolás korú, továbbá 6000 fő fiatal felnőtt, 8300 szenior korú (36-60) sportolási igényére tekintettel kell kidolgozni koncepciókat. A korosztályi sajátosságokra és mozgósítási lehetőségekre figyelemmel tervezhetőek az egyes szakterületek programjai, eseményei és támogatási szempontjai. Rendszeres sporttevékenységet – a tapasztalati adatok alapján megítélve – mintegy 3500 fő végez, ez a lakosság közel 15 %-át teszi ki.

Gyál város településszerkezeti sajátosságaira figyelemmel a családi házas környezet a sportolási szokásokra is hatással van.

Az Önkormányzat sporttal kapcsolatos feladatait meghatározza:

- A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 13. § (1) bek. meghatározott helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok között megjelenik az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások, továbbá a sport, ifjúsági ügyek ellátása, melyet az önkormányzat civil szervezetekkel összefogva valósít meg.
- A sportról szóló 2004. évi I. törvény 55. § szerint: „(1) A települési önkormányzat - figyelemmel a sport hosszú távú fejlesztési koncepciójára -:
a) meghatározza a helyi sportfejlesztési koncepciót, és gondoskodik annak megvalósításáról,

- b) az a) pontban foglalt célkitűzéseivel összhangban együttműködik a helyi sportszervezetekkel, sportszövetségekkel,
- c) fenntartja és működteti a tulajdonát képező sportlétesítményeket,
- d) megteremti az önkormányzati iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlásának feltételeit.

(2) A települési önkormányzat az (1) bekezdésben foglaltakon kívül - a köznevelésről szóló törvényben meghatározottak szerint - biztosítja az önkormányzati iskolai sportkörök működéséhez, vagy az ezek feladatait ellátó diáksport-egyesületek feladatainak zavartalan ellátásához szükséges feltételeket.”

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27.§ (11) bek. rögzített mindennapos testneveléshez kapcsolódó nevelési helyszínek biztosítása.

II. Helyzetelemzés és a fejlesztés irányainak meghatározása

1. Oktatási-nevelési intézmények sportja

A gyermekkori sportolás bizonyítottan pozitív hatással van a felnőttkori sportolási hajlandóságra. Az iskolai testnevelés és diáksport jelentősége tehát a korosztály fogékonyságában rejlik. A diákok többsége kizárólag iskolai keretek között, a testnevelés órán, illetve a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon végez rendszeres testmozgást, ezért itt kell tudatosítani a sportos, egészséges életmód fontosságát.

A testnevelés óra elsődleges célja a gyermekek mozgáskultúrájának fejlesztése, a megfelelő fizikai kondíció megteremtése, a diáksport foglalkozások pedig elsődlegesen szabadidős célokat szolgálnak, élvezetes sportolási lehetőséget biztosítanak.

Az iskolai testnevelés megfelelő szinten tartása, fejlesztése az iskolai alapellátás részeként állami feladat. 1900 fő gyáli tanuló egészséges fejlődése a tét, melynek záloga a megfelelő színvonalú képzés. A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Gyáli Tankerülete is kiemelten kezeli a tanulók egészséges életmódra nevelését és a mindennapos testmozgást. A 3 alapfokú képzést folytató intézmény nevelőtestülete a létesítményi feltételeknek megfelelően mindent megtesz a testi nevelés minőségének biztosításáért. Az Eötvös Szakképző Iskola jelenleg a Ceglédi tankerülethez tartozik szakmai fenntartás szempontjából, de 2015. szeptemberétől a Nemzetgazdasági Minisztérium égisze alá kerülnek a szakképző iskolák.

Az egyes intézmények létesítményhelyzete és kihasználtsága:

Gyáli Ady Endre Általános Iskola

Tornaterem:	18,01x9,36 m
Szabadtéri sportpályák mérete:	39x27,5 m (kézilabda pálya) 25x9,8 m (kosárlabda pálya)

Az iskola tanulói a mindennapos testnevelés során használják a tornatermet és az udvari lebetonozott pályát. A tornateremben téli időszakban a GYBKSE és a Lurkó SE edzést tart, valamint rendszeresen a gyáli BKSE, Lőrinc 2000 SE röplabda szakosztály, Prémium SE asztalitenisz, Tatami karate, Ady iskola Zumba és Fashion Dance csoportoknak van edzése a tornateremben. Az iskola – az időjárás függvényében – testnevelés órák megtartására, szintfelmérők végzésére igénybe veszi a gyáli sportpályát, és minden év májusában nagyszabású eseményt, családi sportnapot szervez.

Gyáli Zrínyi Miklós Általános Iskola

Az intézmény 1 tornateremmel és 1 tornaszobával rendelkezik.

Tornaterem:	28x18 m (Kossuth L. u.)
Tornaszoba:	17x5 m (Rákóczi u.)

Sportudvar: 20x40 m (Kossuth L. u.)
20x40 m (Rákóczi u.)

Különös figyelmet fordítanak és nagy eredményeket értek el a sajátos nevelési igényű fiatalok sportoltatása révén.

A tornatermeket a mindennapos testnevelésen kívül mozgásfejlesztés, gyógytestnevelés, alapozó terápia és karate edzésekre használják. De van zumba, MLSZ gyerekfoci és gyors tollas edzés is. A Lurkó FC valamennyi korosztálya, valamint a Gyáli BKSE korosztályos csapatai is használják a téli időszakban, sőt a felsőpakonyi focicsapat is igénybe veszi a termet 4 alkalommal.

Gyáli Bartók Béla Általános Iskola

Tornaterem: 28x17 m

A termet a Gyáli BKSE és a Lurkó FC korosztályos csapatai, valamint a mazsorett csoport is használja.

Szabadtéri sportpályák: 34x18 m (salakos)
Távolugró gödör
22x14 m (bitumenes kosárlabda pálya)

A sportnak nagy szerepe van az iskola életében. Az Önkormányzat az iskola fennállásának 30. évfordulója alkalmával egy műanyag sportpálya megépítésével segíti a mindennapos testnevelést és a fiatalok délutáni sportját. A tornatermet jellemzően a Gyáli Mazsorett edzései, akrobatikus rock and roll és felnőtt fociedzések használják az iskolai programokon túlmenően.

Gyáli Eötvös József Szakképző iskola

Tornaterem: 25x15 m

Szabadtéri sportpálya: 35x21 m (aszfaltozott)
45x27 m (salakos)

A termet a tanítási órák mellett tömegsport céljaira, valamint birkózás és karate edzések céljára is használják.

Óvodák sportja

Mindhárom óvoda (Tulipán, Liliom, Tátika) különös gondot fordít a gyermekek testi és környezeti nevelésére. A Tulipán utcában 2006-ban kezdte meg működését az ország egyik legmodernebb, európai színvonalú óvodája. Az óvoda udvara parkosított és a legmodernebb, biztonságos játékokkal felszerelt, kiváló lehetőséget biztosít nevelteji számára. A játék, a mozgás, a kultúra átadása a kiemelt nevelési cél. A gyermekek egészségének megőrzése érdekében fontosnak tartják, hogy sokat tartózkodjanak a szabadban. Az intézmény számos pályázaton vesz részt és sok szép elismerésben részesült eddig is.

2014-ben elengedhetlenné vált a Liliom óvoda rekonstrukciójának megkezdése. A beruházás megvalósítása után gyönyörű, új környezetben fogadhatja majd az Óvoda a gyáli óvodáskorú kisgyermeket. A felújítás megvalósulását követően a gyermekek ellátása 10 csoportban folyik majd. Az egészséges életmód, a környezettudatosság kiemelt nevelési terület az óvodában, amit mi sem bizonyít jobban, minthogy az intézmény 2013-ban elnyerte a „Zöld Óvoda” címet.

A Tátika óvoda két tagintézményből áll. Az un. Klapka épületben 180 fő, a Bartók épületben 90 fő nevelése zajlik. A „Zöld Óvoda” nagy hangsúlyt fektet a környezeti nevelésre. Az Óvoda nagy füves udvarral rendelkezik, lehetőséget nyújtva a mozgásra, játékokra és szabadidős tevékenységre, melyet kellően ki is használnak. A folyamatban lévő uniós pénzügyi ciklusban a Bartók épület plusz 3 csoporttal való bővítése a cél, de az Önkormányzat tervezi a Klapka utcai épületben a kor színvonalának megfelelő kiszolgáló egységek kialakítását is.

2. Szabadidősport

Az életkor emelkedésével csökken a sportolási intenzitás. A magyar serdülők nemzetközi viszonylatban is nagyon keveset mozognak, melynek következtében állóképességük is romló tendenciát mutat. Ennek elsősorban a XX. század végén megjelenő szociokulturális okai vannak. A számtalan szabadidő eltöltési lehetőség miatt kevesebbet mozognak a fiatalok. A mozgásszegény életvitel vagy éppenséggel az egyoldalú mozgás, az egészségkárosító életmód, a helytelen táplálkozás nemcsak a fiatalokat jellemzi. 6000 fő fiatal felnőtt, 8300 szenior korú (36-60) sportolás iránti igényének felkeltését kell megteremteni a kiemelt, nagy létszámokat vonzó sporteseményekkel. A rendszeres mozgásra pedig az Önkormányzat által támogatott sportegyesületeknek kell ösztönző programokat biztosítani.

A város sportegyesületei jellemzően a szabadidősport területén fejtik ki tevékenységüket.

A rekreációs sporttevékenységet végzők (szabadidő-sportolók) nagy része azonban nem szervezett keretek között végez testedzést. Az ő elérésük alkalomszerű, de ebből a célból biztosítja Önkormányzatunk a nyitott sportpályát minden nap 7-21 óra között.

Jelenleg még csak a népesség kis hányada képes megfizetni az utóbbi években fejlődésnek indult, a specializálódott szolgáltatók által nyújtott sportolási lehetőségeket (pl. fitneszterem, bowlingpálya, lovaspálya). Gondot jelent az is, hogy a munkaadók még nem kellő mértékben ismerték fel, hogy a munkavállalók egészségének megőrzése, teljesítményük tartósan magas szinten tartása az ő érdekük is, amelynek fontos eszköze lehet a rekreációs sport és az ilyen tevékenységhez nyújtott támogatás.

Figyelembe kell vennünk azt is, hogy településünk a fővárosi agglomerációban van. A lakosság nagy része sokat utazik a munkába járás miatt és a családi házas környezet a sportolási szokásokra is hatással van.

Az Arany János Közösségi Ház és Városi Könyvtár intézménye is kiemelt figyelmet fordít olyan sportos tevékenységekhez helyet biztosítani, mint táncoktatás, női torna, baba-mama torna, nippon zengo stb.

3. Versenysport

Csak becsülni lehet a rendszeresen sportolók számát, akiket a Nemzeti Sportszövetségnél és a sportági szakszövetségeknél regisztráltak és az általuk kiadott versenyengedélyt megszerezték. Ez a helyi sportegészségügyi és OSEI szűrések adatai alapján mintegy 1000 főre tehető. Ez a lakosság 4,2 %-a.

4. Hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők sportja

Hátrányos helyzetűek és fogyatékkal élők sportja önálló egyesületi keretek között nem működik. A Gyáli Cukorbetegség Egyesülete rekreációs sportként 10-15 főt rendszeresen megmozgat a nordic walking sporttal. A hátrányos helyzetűek az oktatási-nevelési intézményi keretek között részesülnek képzésben. A Gyáli Zrínyi Miklós Általános Iskolában évente egyszer megrendezésre kerül a speciális sportolók „Így sportolunk mi” elnevezésű versenye.

5. Sportegészségügy

A gyáli sportolók sportegészségügyi szűrővizsgálatát helyben, a Városi Egészségügyi Központban ingyenesen látják el. A 18 év alattiaknak félévente, a 18 év felettieknek évente kell a vizsgálaton megjelenni. Havi 70-80 fő veszi igénybe a szűrést. Összesen mintegy 650 fő igényel Gyálon a versenyzéshez szükséges sportorvosi engedélyt.

6. Gyál város sportlétesítményei

A gyáli 3551 hrsz. alatt fekvő, 2 ha 9396 m², közel 3 hektár területen fekszik a gyáli sportpálya és létesítményei, melynek tulajdonosa az Önkormányzat. Az Önkormányzat a sportlétesítmény fenntartásával a tömegsport megteremtését, a versenysport kialakításának lehetőségét és ezeken keresztül Gyál város sportéletének fellendítését és színvonalasabbá tételét kívánja szolgálni.

2007. január 1. napjával kezdődően határozatlan időre az Önkormányzat üzemeltetési szerződést kötött a Gyáli Baráti Kör Sportegyesülettel. Üzemeltető határozatlan időre vállalta, hogy az Önkormányzat kizárólagos tulajdonát képező, az Önkormányzat törzsvagyonába tartozó sportlétesítményt és a hozzátartozó egyéb műtárgyakat a jó gazda gondosságával, szakszerűen fenntartja és üzemelteti. Az Önkormányzat biztosítja határozatlan időre a sportlétesítmény ingyenes használatát Üzemeltető részére sportolásra, tömegsport rendezvények és sportversenyek szervezésére, a fenntartás költségeit pedig az éves költségvetési rendeletben biztosítja.

A sportlétesítmény fenntartása és az üzemeltetés körében ellátandó feladatok különösen:

- a közüzemi díjak és a közszolgáltatási szemétdíj + konténer bérleti díj havi kiegyenlítése (megfizetése) a szolgáltatóknak;
- gondnok, szertáros (takarító) alkalmazása a sportlétesítményben;
- fűnyíró üzemeltetése, valamint üzemeltetési és esetleges javítási költségeinek finanszírozása;
- pályafelfestés feladatának ellátása és költségeinek finanszírozása, valamint a felfestéshez szükséges mészhidrát biztosítása;
- a sportlétesítmény és felépítményeinek (épületeinek) takarítása;
- a tömegsport és a versenysport biztosítása szakosztályaiban;
- tömegsport és versenysport rendezvények szervezése a sportlétesítmény területén.

A Gyáli sportpálya és létesítményei:

- **80 m²-es épület, 6 db öltözővel és kiszolgáló helyiségekkel;**
- **füves labdarúgó pálya** **105x65 m**
- **aszfaltozott kézilabda pálya** **20x40 m**
- **megvilágított füves labdarúgó pálya** **90x45 m**
- **salakos 400 m-es futópálya;**
- **homokos strandröplabda pálya** **30x20 m**
- **távolugró gödör** **6x2 m**

A sportpályát tanítási időben, kedvező időjárási körülmények esetén az Ady Endre Általános Iskola tanulói használják testnevelési óra keretében.

A Nyitott Sportpálya 7-21 óra között naponta 20-25 amatőr futót, hétfévente pedig 50-60 fő szabadidő sportolót szolgál ki.

Iskolai tornatermek és aszfaltozott pályák:

Gyáli Ady Endre Általános Iskola

- Tornaterem:** **18,01x9,36 m**
- Aszfaltozott pályák mérete:** **39x27,5 m (kézilabda pálya)**
25x9,8 m (kosárlabda pálya)

Gyáli Zrínyi Miklós Általános Iskola

Tornaterem:	28x18 m (Kossuth L. u.)
Tornaszoba:	17x5 m (Rákóczi u.)
Sportudvar:	20x40 m (Kossuth L. u.)
	20x40 m (Rákóczi u.)

Gyáli Bartók Béla Általános Iskola

Tornaterem:	28x17 m
Szabadtéri sportpályák:	34x18 m (salakos)
	Távolugró gödör
	22x14 m (bitumenes kosárlabda pálya)

Gyáli Eötvös József Szakképző iskola

Tornaterem:	25x15 m
Szabadtéri sportpályák:	35x21 m (aszfaltozott kosárlabda pálya)
	45x27 m (salakos labdarúgó pálya)

Szabadtéri és egyéb (magántulajdonban lévő) sportpályák:

- Galopp major lovastanya, oktatási lehetőséggel;
- „Fundy” horgásztó;
- Peremvárosi horgásztó, melynek önkormányzati tulajdonba adása folyamatban van;
- Bowling pálya (Kőrösi út 44.),
- Fitness terem (Kőrösi út-Ady E. u. sarok);
- Játzóterek (Deák-Petőfi u. sarok, Árpád tér, Bartók);
- Gyál és Térsége Birkózó Egyesület birkózócsarnoka,
- Gördeszka pálya.

2015-ben várhatóan elkezdődik a nagyon várt tanuszoda építése.

Kerékpárút egyelőre csak a városközpontban épült ki, azonban a tágas, nagy forgalmú utakkal párhuzamos utcákon élénk a kerékpáros forgalom is.

Téli sportra (már ha van hó) a Millenniumi parkban lévő szánkózó domb és a közelben (4 km-re) lévő 206 hektáros Budapest, XVIII.Péterhalmi erdő egyetlen homokdombja jöhet szóba, ami, mint Pest legnagyobb kiterjedésű zöld „tüdeje”, túrázásra, szabadtéri sportokra, erdei tornapálya használatára, kerékpározásra is kiválóan alkalmas.

Városunk megtervezte a tömegsportra, utánpótlás-nevelésre és versenysportra alkalmas sportcsarnokot is és pályázati segítséggel minél hamarabb meg is kívánja valósítani.

Millenniumi park

A Kolozsvári utca és a Kőrösi út mellett fekvő 1 ha 7413 m² területű Millenniumi szabadidőparkban játszótér és szánkózó domb biztosít lehetőséget a kikapcsolódásra. A park rendezésére hamarosan sor kerül.

7. Sportegyesületek

A civil szervezetek adatlapjai szerint 16 sportegyesület fogja össze a mintegy tízezer egyesületi tagot és biztosít lehetőséget a városban a sportolásra. 15 sportágban versenyeznek a gyáliak, de többen, főleg az élversenyzők a fővárosi klubokban vannak leigazolva. A Peremvárosi Horgászok Egyesülete maga 9500 fő regisztrált taggal rendelkezik, ez azonban természetesen nem

csak gyáli lakosokat jelent.

A tapasztalati számokat figyelembe véve a helyi és fővárosi egyesületekben nagyjából 1000 fő versenyez és mintegy 1000-1500 főre tehető az aktív mozgással járó sporttevékenységet végző gyáli lakosok száma. Kisebb-nagyobb létszámot foglalkoztató egyesületek, baráti, munkahelyi, lakókörnyezeti, szabadidősport céljait kiszolgáló társadalmi szervezetek alkotják jellemzően a helyi szervezeti kereteket.

A legnagyobb felzárkózás ezen a területen szükséges, hiszen a 19-60 év közötti korosztályból mintegy 1000-1500 fő végez aktív mozgást. A lakókörnyezet hatásaival is számolunk, amikor a korcsoportot vizsgáljuk, hiszen a munkaképes korúak többsége a fővárosban dolgozik és adott esetben praktikusán ott veszi igénybe a szabadidős szolgáltatásokat, vagy a bejárás miatt erre egyáltalán nincs módja.

Legjobb versenyzőink nagyhirű fővárosi egyesületekben sportolnak (pl. FTC, Vasas), hiszen ott adtak azok a feltételek, amelyek ma már nélkülözhetetlenek a versenysportban.

A helyi egyesületek az utánpótlást és a szenior korúakat, illetve a szabadidősportra vágyókat foglalkoztatják elsősorban. 7 sportegyesületben folyamatosan magas szintű versenyeztetés folyik.

A városban működő sportegyesületek:

- A-56 Postagalambsport Egyesület;
- APEX Optimista Sportegyesület;
- Gemini Team Lövészegyesület;
- Duplo FC;
- Északi Órjárat Túramotoros Club;
- Gyáli Baráti Kör Sportegyesület (szakosztályok: atlétika, labdarúgás, mazzorett, röplabda);
- Gyáli Birkózókért Egyesület;
- Gyál és Térsége Birkózó Sportegyesület;
- Gyáli Lovassport Egyesület;
- Gyáli Sporthorgász Egyesület,
- Gyáli Postagalamb Egyesület,
- Integrál Motoros Klub Gyál;
- Lurkó Gyerekfoci Egyesület;
- Peremvárosi Horgászegyesület;
- Prémium Gyáli Asztalitenisz Sportegyesület;
- Sanbon Kyokushin Karate Sportegyesület.

Foglalkozik még sporttal:

- Poszeidon Víz Alatti és Felszíni Mentő Egyesület;
- FEGY-Polgárőr és Tűzoltó Egyesület.

Az egyesületek szerény anyagi körülmények között működnek. A Gyáli Baráti Kör Sportegyesület, a Gyál és Térsége Birkózó Sportegyesület; a Gemini Team Lövészegyesület, a Peremvárosi Horgász Egyesület és a Gyáli Sporthorgász Egyesület létesítményekkel is ellátott, a többiek bérelt helyiségben működnek vagy nyáron a GYBKSE sportpályát használják. A telefon, fax és internet elérhetőségek a klubok elnökein keresztül lehetséges. Az Önkormányzat ezért is támogatja évente pályázat útján a működésüket. Magánszemélyek, hozzátartozók, szülők stb. közös összefogásával valósul meg sok esetben a versenyre való eljutás is. A tagdíjakat versenyek nevezési díjaira használják fel.

Az önkormányzati sportlétesítményt a GYBKSE üzemelteti, önkormányzati támogatással. Az egyesületekben dolgozó edzők némi költségtérítéssel vagy teljesen ingyen dolgoznak. Az önkormányzati támogatás a működés minimumfeltételeit azonban biztosítja (számlavezetési díj, adminisztrációs- és postaköltségek).

8. Kiemelt városi sportrendezvények

- A 2 napos fogathajtó bemutató és verseny a Gyáli BKSE és a Gyáli Lovassport Egyesület rendezésében 2004 óta évente kerül megrendezésre. A péntek esti villanyfényes fogathajtó verseny 2012-ben bekerült a Guinness World Recordok könyvébe.

- Városi Gyermeknap: sikeres, több ezres létszámot vonzó esemény, játékos sportvetélkedőkkel.
- Horgász nyári tábor: a sport és a környezetvédelem kapcsolatát erősítendő; az Európa Tanács által kidolgozott Sportetikai Kódex szerint: „Az emberek jó fizikai, társadalmi és lelki közérzetének biztosítása és fejlesztése generációról generációra azt igényli, hogy sporttevékenységüket – különösen a szabadban és a vizeken történő sportolást – összehangolják bolygónk korlátozott lehetőségeivel, a környezet fenntartásának, védelmének és kiegyensúlyozott használatának alapelveivel.” Ezért fontos a fiatalság részére ilyen jellegű nyári táborokat szervezni, melyet a Peremvárosi Horgászok Egyesülete és a Gyáli Sporthorgász Egyesület bonyolít minden évben.
- Marsi Ferenc Emléktorna: sikeres labdarúgó utánpótlás-torna minden év tavaszán.
- Nyitott Sportpálya: hetente kb. 250 fő veszi igénybe ezt a lehetőséget. Nagyrészt ugyanaz a rendszeres szabadidős sportolói kör. Ez a nagy jelentőségű kezdeményezés immáron két évtizedes múltra tekint vissza és szolgálja ingyenesen az itt lakók egészségét.
- Arany János Közösségi Ház és Könyvtár programjai: a Közösségi Házban szervezett népszerű tánctanfolyamok nagyon sok gyermeket és felnőttet foglalkoztatnak, és ez által komoly részt vállalnak az aktív mozgásban.

9. Gyál város sportfinanszírozási rendszere

Minden év tavaszán kerül kiírásra és elbírálásra a sportegyesületek részére a támogatási alap, amelyről a város Képviselő-testülete dönt az Ifjúsági és Sport Bizottság javaslatára. A Sportpálya és létesítményei fenntartására meghatározott összeg kerül átadásra az üzemeltetési szerződésben foglaltak szerint.

Az Önkormányzatnak külön sportigazgatási munkakörben foglalkoztatott szakembere nincs, a feladatokat a Képviselő-testület Ifjúsági és Sport Bizottsága és a Szervezési és Ügyfélszolgálati Iroda látja el.

Az Möt. értelmében a helyi közszolgáltatások körében többek között a sport támogatása is a települési önkormányzatok feladata, ezt a sporttörvény általános felsorolással részletezi.

Gyál legjobb sportolói a 17/2003. (XII.17.) Ök. számú rendelet értelmében évente Kiváló Gyáli Sportolói Díj kitüntetésekkel vehetnek át a város születésének évfordulóján.

Díjazottak (2014-2004):

2014

BÁCSI PÉTER - birkózó

KISS SÁNDOR birkózó edző

2013

VÁRY LILI ADRIENN - boksoló

MÁRKUS ISVÁN - galambász

2012

KISS SZOFI - szinkronúszó

BÁCSI PÉTER - birkózó

2011

AMBRUS GYÖRGY - SANBON Gyál Kyokushin Karate Sportegyesület Elnöke

BITTERA LÁSZLÓNÉ és A GYÁLI MAZSORETT CSOPORT vezetője

2010

BODA IMRE - Gyáli Baráti Kör Sportegyesület Elnöke

SZABÓ FERENC - Gyál és Térsége Birkózó Sportegyesület Elnöke

2009

ADAMECZ JÓZSEF - birkózó

TARPAI ROLAND - birkózó

2008

BÁCSI PÉTER - *birkózó*

2007

ERŐS ANITA - *fitnesz bajnok*

KAMPER OLÍVIA - *kézilabdázó*

2006

KOVÁCS ÁDÁM - *bokszoló*

BOTLIK ANDREA - *alpesi sí versenyző*

2005

BOTLIK TAMÁS - *alpesi sí versenyző*

FODOR TAMÁS - *birkózó*

2004

JENEI ATTILA - *labdarúgó edző*

SOÓKY ZSOLT - *motocross bajnok*

10. Térségi sportkapcsolatok

A térségi és járási kapcsolatokban rejlő lehetőségek ma még korántsem kiaknázottak. A sportkoncepció jelentős előrelépést tervez ezen a területen. A különböző sportágak megmértetéseiben rendszeresen részt vesznek a járás azon települései, amelyek rendelkeznek az adott szakosztállyal. Cél kell, hogy legyen e sportkapcsolatok elmélyítése.

Térségi nyári tábor Révfülöpön

A Dabas és Környéke Üdülőtábor Alapítványt (Baji József Üdülőtábor; Révfülöp, Kacsajtos út 50.) 1994-ben 15 önkormányzat alapította (1999-től kiemelten közhasznú). 2008-ban 918 gyermek táborazott az alapítványi táborban. A táboroztatás a tanév befejezésétől szinte a tanév megkezdésig, 9 turnusban, június 19-től augusztus 21-ig zajlik. A tábor területén 15 db nyolcágas, galériás, zuhanyzós kőház található. A házhoz egy kis terasz is tartozik. Az ellátásról saját melegkonyha gondoskodik, a nagy ebédlő pedig közös játékok, vetélkedők színtere. A tábor területén van pingpongasztal, homokos labdarúgó- és röplabdapálya. Révfülöp jó kiindulópont a Balaton északi partjának megismerésére, a közeli falvak nevezetességeinek bejárására. Valamennyi alapító település önkormányzata hozzájárul a tábor fenntartásához és fejlesztéséhez. Önkormányzatunk évente jelentős összeggel támogatja az Alapítványt és minden évben hozzájárulást biztosít a táborozó gyermekek szüleinek a táboroztatással járó költségek csökkentése érdekében.

III. A sportpolitika általános alapelvei a koncepció megvalósítására

A Lisszaboni Szerződés 2009. decemberi hatálybalépésével az Európai Unió (EU) első alkalommal kapott külön hatáskört a sport területén. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 165.cikke részletezi az uniós sportpolitikát. Az EUMSZ 6.cikke ezenfelül azon politikák között említi a sportot, amelyek területén az Unió a tagállami intézkedések támogatására, összehangolására vagy kiegészítésére vonatkozó hatáskörrel rendelkezik.

A sport szerves része az Erasmus+ programnak, az Unió 2014–2020-as időszakra vonatkozó új oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogramjának, amelynek vonatkozó külön fejezete és költségvetése lehetővé teszi az Unió számára, hogy olyan kérdésekre összpontosítson, amelyek nemzeti szinten nem kezelhetők hatékony módon.

Az Erasmus+ program sport területén megvalósítandó tevékenységeinek célja olyan fellépések támogatása, amelyek fokozzák a kapacitásokat és a szakmaiságot, illetve javítják az igazgatási készségeket és az uniós projektek végrehajtásának minőségét, továbbá kapcsolatokat alakítanak ki a sport területén működő szervezetek között. A Parlament igen fontosnak tartja, hogy ezek a

fellépések mind a tömegsportra, mind pedig olyan projektek támogatására irányuljanak, amelyek célja az intolerancia és a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem.

Amennyiben városunk lehetőséget lát ilyen projektekbe való bekapcsolódásra, azzal a lehetőséggel élni kíván.

IV. Jövőkép

Városunk a Sport XXI. Nemzeti Sportstratégia mentén a MOB Sportfejlesztés irányai és területei 2012-ben kiadott stratégiája mentén fogalmazza meg tennivalóit. Elsődleges célunk az egészségmegőrzés és egészségfejlesztés szolgálata, az életminőség javítása, a foglalkoztatottság növelése, a közösségi identitás erősítése; a kiemelkedő sportteljesítmények elismerése, a kiemelkedő tehetségek támogatása, az anyagi és szociális egyenlőtlenség csökkentése révén hozzájárulni a sportoló nemzet célkitűzés megvalósításához.

Stratégiai célok a sport egyes területén:

1. Városi sportcsarnok felépítése

Legfontosabb célunk a városi sportcsarnok megépítése a Sportpálya területén. Ez a tömegsport, az utánpótlás-nevelés, a versenysport és a testnevelési órák befogadása (Ady Endre Általános Iskola) mellett álláspontunk szerint a város fontos közösségi terévé is válhat.

Gyál város 546 néző befogadására alkalmas nézőtérrel és közvetítőállással rendelkező sportcsarnokot (elsősorban kézilabda és kosárlabda sporteseményekre) tervez megépíteni, melynek műszaki-kivitelezési terve már rendelkezésére áll. A sportcsarnokhoz egy 22 szobás szálloda is kialakításra kerülne. A Sportcsarnok kivitelezési műszaki terve már elkészült és előzetes becslések szerint várhatóan egymilliárd forint feletti lenne a beruházás bekerülési költsége, mely főleg Európai Unió projektből lenne finanszírozva minimális önerővel.

2. Tanuszoda megépítése

Tervek szerint 2015-ben új uszodával gazdagodik városunk. A fedett uszodában helyet kap egy 25m x 15m-es medence, amely 190 cm mély, továbbá egy 8m x 15m-es tanmedence. A helyi köznevelési intézmények tanulóin kívül, a járás mintegy 3200 tanulója is megtanulhat úszni városunkban. A medencék alkalmasak lesznek vízilabdázásra, úszásoktatásra, az oktatást követően, a tervek szerint, délutánonként mindenki igénybe veheti majd az uszoda által kínált szolgáltatásokat.

3. Diáksport

E téren cél a gyermekek jó testi, lelki és szellemi egészségének, fizikai erőnlétének elérése a mindennapos testedzés biztosításával; a testmozgás megszerettetése, az egészséges életmód fontosságának tudatosítása; a diákok tanórán kívüli mozgásának elősegítése. A délutáni, hétvégi és szünidei szabadidősport lehetőségek bővítésével kell a sportolással töltött idő növelését megoldani. Ehhez elengedhetetlen lenne egy olyan pályázati jellegű támogatás, vagy utólagos elismerő támogatási rendszer kialakítása, ami a tanórán kívüli sportfoglalkozások ösztönzését célozza.

Kívánatos, hogy az iskolai testnevelésóra az egészségvédelem és egészségfejlesztés hagyományos funkcióin túl feleljen meg a változatos tananyag, több választható mozgásforma, gyakorlati és elméleti ismeretanyag követelményeinek is. Vagyis meg kell teremteni annak szakmai, infrastrukturális és gazdasági feltételeit, hogy a mindennapi testedzés tartalommal megtölthető legyen, és 2019-ig növelni lehessen az iskolai sportköri foglalkozások számát. Továbbra is kiemelt cél az úszásoktatási lehetőség megteremtése minden gyermek számára.

Az önkormányzati sportlétesítményben megújult a lelátó, a futópálya és távolugró gödör,

ami jelentős segítség az iskolák közötti, ill. a térségi, járási atlétikai versenyek szervezéséhez és lebonyolításához, ezáltal az iskolai és diáksportban elért célkitűzéseink megvalósításához.

4. A szabadidősport fejlesztése

A rekreációs célú sport szervezésében, az emberek mozgósításában, a megvalósításban kiemelt szerepe van az önkormányzatoknak és a helyi civil szervezeteknek, a szolgáltatást nyújtó vállalkozásoknak, illetve a lakóközösségnek, a családnak, a baráti csoportoknak és az egyéneknek. A Képviselő-testület által odaítélt pályázati támogatások erre a területre figyelmet fordítanak. De ami ennél lényegesen nagyobb támogatás, az infrastrukturális háttér biztosítása. Mint a létesítményeknél az már ismertetésre került, a Nyitott Sportpálya 7-21 óra között naponta biztosított az amatőr futók, hétfőig pedig az egyéb szabadidős sportolók számára.

E mellett szabadtéri sporteszközökkel ellátott zöldfelületek és parkok kialakítását tervezi az Önkormányzat.

5. Versenysport és utánpótlás-nevelés

A sporttevékenység támogatásának középpontjába a gyermek és ifjúsági sportot kívánjuk helyezni, a kellően motivált, jól szervezett és mérhető eredményekkel alátámasztott, tanórai és tanórán kívüli rendszeres testedzést, a céltudatos utánpótlás-nevelést, a 6-10 évesek sokoldalú képességfejlesztését, a 10-14 éves kor közötti tehetséges gyermekek diáksportban történő versenyeztetését, majd egyesületi keretek között történő sportágspecifikus továbbfoglalkoztatását.

Támogatásra javasolt az iskolák és a sportegyesületek közötti együttműködési szerződésen alapuló tehetséggondozás, mely garancia a fizikai képzés és versenyeztetés összhangjára, a gyermekek egészséges fejlődése és egyenletes terhelése érdekében.

A megvalósítás során kiemelt figyelmet igénylő célcsoportok a fogyatékkal élő emberek, az idősek, az iskolások, a családok, valamint az alacsony jövedelműek. A szemléletváltás során célszerű a relatív alacsony költséggel üzhető tevékenységeket nagyobb mértékben kiaknázni, például a sport, a turizmus és a természetvédelem határterületén elhelyezkedő rekreációs célú sporttevékenységeket (tájékozódási versenyek, természetjárás-gyalogtúrázás, kerékpáros túrázás, sítúrázás, vízi túrázás, horgászat, nordic walking).

A fogyatékkal élők rekreációs célú sporttevékenységének támogatása eddig háttérbe szorult. A társadalmi célok elérése érdekében a hangsúlyt a fogyatékkal élők szabadidősportba való bevonására kell helyezni. De általánosságban törekedni kell arra, hogy a versenyek során integráltan kezeljük az itt felmerülő igényeket (pl. ugyanazon rendezvény keretén belül külön kategóriában, könnyített feltételekkel adunk a fogyatékkal élők számára versenyzési lehetőséget).

Városunk fontosnak tartja, hogy már az óvodai nevelésben kapjon nagy szerepet a testi nevelés, a játékos képzés és fejlesztés. A testi nevelés és a jó levegőn végzett foglalkozás hívja fel a kicsik figyelmét a mozgás örömeire ebben szerencsére partnereink az intézmények.

A Sport XXI. Nemzeti Sportstratégia a települési önkormányzati sportigazgatásnak az erőforrások koncentrációjában, a meglévő helyi potenciák feltárásában, a horizontális és vertikális együttműködések és a sportszervezetekkel való közvetlen kapcsolat kialakításában szán fontos koordinatív szerepet.

Megvalósítandó célok

A sportkoncepció az alábbi megvalósítandó célokat tűzi ki a 2015-2019 közötti időszakra:

1. **Városi Sportcsarnok felépítése a sportpályán.**
2. **Tanuszoda megépítése 2015-ben.**
3. **Kapcsolattartás a helyi sportszervezetekkel és a város költségvetésében elkülönített összeg a működésük pályázati úton történő támogatására.**
4. **Támogatási összeg elkülönítése a költségvetésben a Sportpálya és létesítményei fenntartására.**
6. **A helyi szinten értéket képviselő sportágakat elsősorban helyi szinten kell támogatni. Önkormányzatunk támogatja azokat a kiemelkedő eredményeket elérő sportágakat, klubokat, vagy ezen klubok szakembereit, akik és amelyek Gyál város ismertségét növelhetik.
Támogatja azokat a gyáli sportolókat, akik kivételes ismertségre tesznek szert a sportágukban elért eredményeik révén. Ezért évente Sportolói díj átadására kerül sor.**
6. **A helyi szinten értéket képviselő sportesemények és egyéb rendezvények eseti támogatása.**
7. **Támogatásra javasoltak a mindennapos testnevelés minőségjavító intézkedései, az iskolai sportköri foglalkozások számának növelése és az iskolák és a sportegyesületek közötti együttműködési szerződésen alapuló tehetséggondozás.**
8. **Kerékpárút hosszának növelése, esetlegesen pályázati segítséggel történő megvalósítása.**
9. **Úszoda Alapítvány támogatása abban az esetben, ha a gyáli gyermekek úszásoktatásának érdekében szükséges.**
10. **Játszóterek, játszó udvarok felszereltségének javítása.**
11. **A város, mint a Gyáli járás központja, közösen ellátandó feladatok közé javasolja a sport szakterületét felvenni, mint az egészségneveléssel és megőrzéssel kapcsolatos társadalompolitikai célkitűzések egyik eszközét.
Ki kell dolgozni a sportra és aktív turizmusra épülő komplex térségi szolgáltatások kínálatát. A kínálatban kiemelten kell szerepeltetni a tanuszoda és**

a Dabas és Környéke Üdülőtábor Alapítvány nyújtotta lehetőségeket. Gyál város honlapján megjelenési felületet biztosít a sport számára.

12. Szabadtéri sporteszközökkel ellátott zöldfelületek és parkok kialakítása.

13. A Város Képviselő-testülete figyelemmel kíséri és kétévente áttekinti a 2015-2019-ig szóló koncepció megvalósulását.

Gyál, 2015. március 5.

**Erős József
alpolgármester**